

TALOUS KÄÄNTYY VAROVAISEEN KASVUUN ENSI VUONNA

Suomen bruttokansantuotteen kasvu jää tänä vuonna supistuvan yksityisen kulutuksen painamana hyvin vaatimattomaksi, vain 0,1 prosenttiin. Ensi vuoden puolen välin tienoilla talousnäkymät alkavat kirkastua Euroopan kiihtyvän talouskasvun vanavedessä. Yksityinen kulutus kääntyy kasvuun ja investointikysyntä vahvistuu, erityisesti puolustussektorin panostusten myötä. Vuonna 2026 talouden ennakkoidaan kasvavan 1,1 prosenttia.

Maailmantalouden kasvu on jatkunut tänä vuonna vakaana, mutta rauhallisen pinnan alla on paljon huolestuttavia virtauksia. Yhdysvaltojen vakaan talouskasvun ajurina ovat suuret satsaukset tekoälytoimintoihin. Kiinan kasvun taustalla on nopeasti kasvanut vienti kaikkialle muualle kuin Yhdysvaltoihin. Euroopassa erityisesti Saksan vientiteollisuus kärsii Kiinan rynnistyksestä monilla ennen Saksalle vahvoilla toimialoilla, erityisesti autoteollisuudessa. Ensi vuonna Yhdysvalloissa talouskasvua uhkaavat välikaalien aiheuttama yhteiskunnallinen epävakaisuus ja tullimaksujen myötä heikentynyt kotitalouksien ostovoima. Kiinan vientivetoinen kasvustrategia saa vastaansa entistä enemmän vastatoimia, mikä hyydyttää talouskasvun. Eurooppa onkin ainoa merkittävä talousalue, jonka talouskasvu kiihtyy ensi vuonna. Erityisesti Saksassa puolustus- ja infrastruktuuri-investoinnit nopeuttavat talouskasvua jo ensi vuonna. Saksan nopeutuva talouskasvu on hyvä uutinen myös Suomen vientiteollisuudelle.

Tavaraviennin hyvä kehitys on pitänyt kokonaisviennin tasoa yllä tänä vuonna. Kuitenkin hyvän tavaravientikehityksen taustalla on pääasiassa heinäkuussa tapahtunut risteilyaluksen luovutus Yhdysvaltoihin ja alkuvuoden heikot vertailutasot. Palveluviennin kehitys on puolestaan ollut heikkoa tänä vuonna. Tullipolitiikan kiristyminen ei ole toistaiseksi vaikuttanut merkittävästi Suomen tavaravientiin. Suuri osa Suomen Yhdysvaltoihin suuntautuvasta viennistä on palveluita, jotka eivät kuulu tullien piiriin.

Ensi vuonna talouskasvun kiihtyminen ja investointipaketit erityisesti puolustussektorille Euroopassa lisäävät kysyntää myös suomalaisille vientituotteille. Viennin arvioidaan kasvavan tänä vuonna 3,2 prosenttia ja ensi vuonna 2,7 prosenttia.

Kuten viennissä, myös tavaratuonti on ollut palvelutuontia vahvempaa. Tuonnin ennustetaan kasvavan tänä vuonna 1,4

prosenttia, ja ensi vuonna puolustushankinnat kiihdyttävät kasvun 4,2 prosenttiin. Kauppatase vahvistuu tänä vuonna selvästi, kun vienti kasvaa tuontia nopeammin, mikä nostaa vaihtotaseen 0,6 prosenttia ylijäämäiseksi suhteessa BKT:hen. Ensi vuonna kauppataseen heikkeneminen kääntää vaihtotaseen jälleen 0,1 prosenttia alijäämäiseksi.

Investointien alkuvuoden myönteinen kehitys on syksyn aikana hieman hiipunut. Asuinrakentamisen investointien lasku on pysähtynyt, mutta kasvuun ei ole vielä päästy. Uudisrakentaminen on edelleen hyvin vähäistä, joten korjausrakentaminen kannattelee osin asuinrakentamisen investointien tasoa. Asuntohintojen heikko kehitys ja rakentamisen korkeat kustannukset jarruttavat uusien rakennuslupien hakemista, mikä viittaa siihen, että rakentamisessa voidaan odottaa ensimmäisiä positiivisia merkkejä aikaisintaan ensi keväänä. Rakentamisen käänteen odotetaan kuitenkin olevan hyvin maltillinen. Yritysten investointihalukkuus on pysynyt toistaiseksi varovaisena maailmantalouden ja geopolitiittisten epävarmuuksien vuoksi, eikä vientikysyntä ole tarjonnut vahvaa kasvusysäystä.

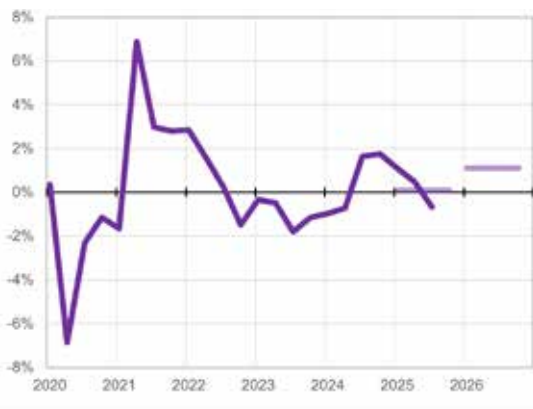
Investointien arvioidaan kasvavan tänä vuonna 1,8 prosenttia ja ensi vuonna 7,1 prosenttia. Kasvua tukevat erityisesti julkiset investoinnit, joista puolustussektorin panostukset ovat merkittävä tekijä.

ENNUSTELUVUT 2025-2026

	2023	2024	2025e	2026e
Bruttokansantuote, %-muutos	-0,9	-0,1	0,1	1,1
Tuonti	-6,7	-2,4	1,4	4,2
Vienti	0,2	0,1	3,2	2,7
Kulutus	1,1	0,2	-0,5	0,3
yksityinen	0	-0,1	-0,2	0,6
julkisen	3,4	0,7	-1,0	-0,4
Investoinnit	-7,4	-7,1	1,8	7,1
yksityiset	-8,3	-10,2	1,0	5,0
julkiset	-2,8	7,4	5,0	15,0
Inflaatio, %	6,2	1,6	0,4	1,8
Työttömyysaste, %	7,2	8,4	9,7	9,9
Vaihtotase, % BKT:sta	-0,5	0,3	0,6	-0,1
Bensa (€/l)	1,97	1,83	1,75	1,65
Sähkön pörssihinta (snt/kWh)	5,7	4,6	5,2	6,0
Korko, 12kk (%)	3,86	3,27	2,2	2,3

Lähde: Tilastokeskus, POP Pankki

Bruttokansantuote

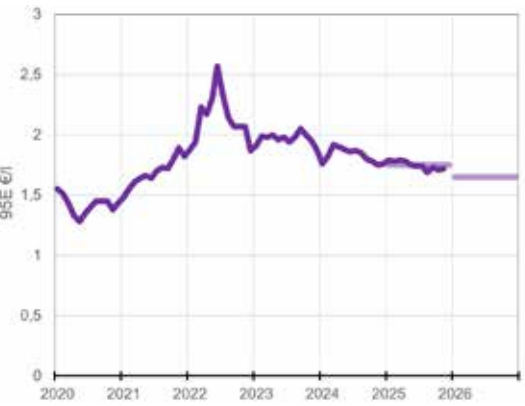
Kuluttajahinnat

Lähde: Tilastokeskus, POP Pankki

Bensiinin keskihinta

Lähde: Tilastokeskus, POP Pankki

KULUTTAJAHINTOJEN NOUSU PALAUTUU TAVANOMAISEEN VAUHTIIN

Tämän vuoden kuluttajahintainflaatio painuu 0,4 prosenttiin. Heikko taloustilanne on hillinnyt hintojen nousua. Lähes nollainflaation taustalla on kuitenkin korkojen nopea lasku, joka on pienentänyt inflaatiota noin prosentilla. Ensi vuonna korkojen lasku ei enää vastaavalla tavalla pienennä inflaatiota. Myös varovaisesti paraneva taloustilanne mahdollistaa yrityksille hinnankorotukset. Inflaatio kiihtyykin 1,8 prosenttiin, vaikka esimerkiksi bensiini on ensi vuonna halvempaa.

Yhdysvaltojen ja Kiinan talousongelmat yhdessä OPEC:n tuotannon kasvun kanssa painavat raakaöljyn hintaa kuluvaan vuoden tasoa alemmaksi. Tämä näkyy myös bensiinin (95E10) hinnassa. Tänä vuonna bensiinin keskihinta on ollut noin 1,75 euroa litralta, mutta ensi vuonna hinnan arvioidaan laskevan kymmenen senttiä, 1,65 euroon litralta.

Sähkön keskimääräinen verollinen hinta on vakiintunut noin 5 senttiin kilowattitunti. Tämän vuoden keskiarvoksi muodostuu 5,2 senttiä. Ensi vuonnakin hintataso pysyy lähes ennallaan 6 sentissä. Vaikka erityisesti konesalien sähkönkäyttö lisääntyy, myös sähköenergian tarjonta lisääntyy vastaten kohtuullisen hyvin lisääntyvään kysyntään. Sääoloista tai ydinvoimaloiden huoltoseisokeista voi seurata yksittäiselle kuukaudelle hintapiikkejä.

KORKOKEHITYS TASAANTUU

Euroalueen inflaatio on pysynyt lähellä Euroopan keskuspankin keskipitkän aikavälin 2 prosentin tavoitetta, ja myös inflaationäkymät ovat säilyneet vakaina. EKP lopetti kesäkuussa pitkään jatkuneen korkojen laskuputken ja on siitä lähtien pitänyt ohjauskoron ennallaan. Epävarmuuksien säilyessä on oletettavaa, ettei EKP aseta liian suurta jarrua talouskasvulle, vaan korkoreaktiot olisivat maltillisia.

POP Pankki arvioi, että tänä vuonna 12 kuukauden Euribor asettuu keskimäärin 2,2 prosentin tasolle. Ensi vuonna Euroalueen piristynyt talouskasvu kohottaa odotuksia ohjauskoron nostoista. Korkojen nousu tulee kuitenkin olemaan hyvin maltillista ensi vuonna ja 12 kuukauden Euriborin ennakkoidaan olevan keskimäärin 2,3 prosenttia.

KOTITALOUKSIEN OSTOVOIMA VAHVISTUU

Ansiotaso nousee tänä vuonna 2,9 prosenttia ja ensi vuonna 3,5 prosenttia, pääosin yleiskorotusten ja SOTE-alan palkkatarkaisun vauhdittamana. Kotitalouksien reaaliensiot ovat kohentuneet vuodesta 2023 lähtien, mutta vuoden 2021 tasoon pääseminen vie vielä useita vuosia. Vaikka palkat nousevat, kulutuskäyttäytyminen pysyy varovaisena. Pitkittynyt taloudellinen epävarmuus ja heikko työllisyystilanne ovat vahvistaneet kotitalouksien tarvetta kasvattaa puskureita.

Yksityisen kulutuksen arvioidaan vähenevän tänä vuonna 0,2 prosenttia ja kasvavan ensi vuonna 0,6 prosenttia talouskehityksen piristyessä. Matalampi korkotaso, kertyneet säästöt ja vähentynyt velkaantuneisuus luovatkin hyvät edellytykset kulutuksen elpymiselle ensi vuonna.

Palkansaajakotitalouksien ostovoima vahvistuu kohtuullisen ansiokehityksen ja maltillisen inflaation ansiosta. Vuonna 2025 palkat kasvavat 2,7 prosenttia ja vuonna 2026 hieman enemmän, 3,2 prosenttia. Reaaliensiot jäävät kuitenkin vielä selvästi huippuvuosien tasosta. Palkansaajien ostovoima paranee tänä vuonna 1,6 prosenttia ja ensi vuonna 2,1 prosenttia. Vaikka ostovoiman kehitys on selvästi positiivista, talouden epävarmuus sekä sosiaaliturvan kiristykset rajoittavat kulutusmahdollisuuksia vielä ensi vuoden alkupuoliskolla.

Työeläkeläisten ostovoima kasvaa vielä tänä vuonna kohtuullisesti, 0,9 prosenttia. Taitetun indeksin vaikutus ja inflaation hidastuminen maltillistavat ansiokehitystä selvästi kahteen edelliseen vuoteen verrattuna. Eläkkeet nousevat tänä vuonna 1,3 prosenttia ja ensi vuonna 0,9 prosenttia. Kun inflaatio on ensi vuonna 1,8 prosenttia, eläkeläisten ostovoima kääntyy noin prosentin laskuun.

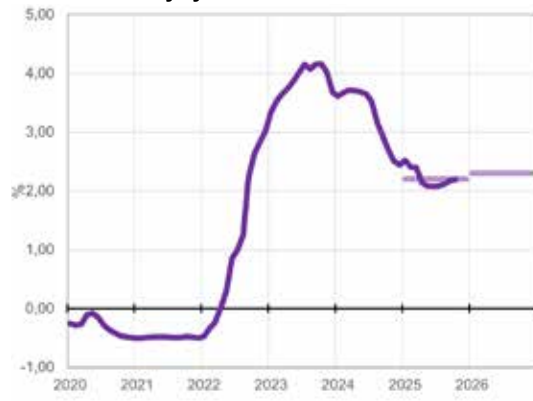
Yrittäjien ostovoiman kasvu hidastuu tänä vuonna. Hyödykeverojen korotukset ja kotitalouksien väisä kulutuskysyntä ovat pienentäneet monien yrittäjien katteita. Ensi vuonna näkymät paranevat, kun kotitalouksien kasvava kulutus lisää hinnoitteluvaraa. Yrittäjien ostovoima kasvaa tänä vuonna 1,6 ja ensi vuonna 1,7 prosenttia.

Sähkön pörssihinta

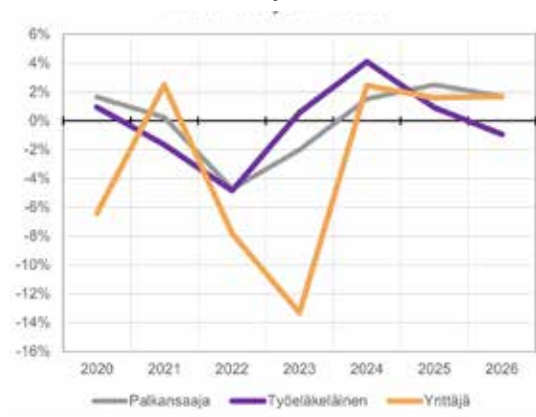
Lähde: Nord Pool, POP Pankki

Lyhyet korot Euribor 12 kk

Lähde: Suomen pankki, POP Pankki

Reaalitulojen muutos

Lähde: Tilastokeskus, POP Pankki

TYÖTTÖMYYDEN KÄÄNNETTÄ SAADAAN VIELÄ ODOTTA

Syksyn aikana Suomen työmarkkinoilla on näkynyt kaksijakoinen kehitys. Työllisyys ja työllisyysaste ovat kohentuneet, mikä kertoo myönteisestä vireestä, mutta samaan aikaan työttömyys on pysynyt korkealla tasolla ja jatkaa nousuaan. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 15–74-vuotiaita työllisiä oli vuoden 2025 lokakuussa 25 000 enemmän kuin vuosi sitten. Toisaalta saman ikäisiä työttömiä oli 48 000 enemmän vuoden takaiseen verrattuna.

Kokonaisuudessaan työvoiman kysyntä on edelleen heikkoa ja talouden yleinen tilanne epävarma. Silti työllisten määrän kasvu ja korkeampi osallistumisaste työmarkkinoille ovat positiivisia signaaleja. Kehitykseen vaikuttavat muun muassa työttömien työnhakuveloitteet, sosiaaliturvan leikkaukset sekä vahvasti voitollinen nettomaahanmuutto, joka kasvattaa työikäistä väestöä. Huolta kuitenkin herättää erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden jyrkkä kasvu, heitä on jo lähes 135 000. Myös korkeakoulutettujen työttömien määrä lisääntyy edelleen.

Pysyvä parannus työmarkkinoilla edellyttää nykyistä huomattavasti reippaampaa talouskasvua. Tällä hetkellä näkymä on kuitenkin heikko. Yritysten ja kotitalouksien epävarmuuden ja varovaisuuden pitäisi väistyä, jotta työvoiman kysyntä kasvaisi.

Työttömyystilanne säilyy haastavana vielä pitkälle ensi vuoteen, sillä työmarkkinoiden kehitystä jarruttavat useat viiveet. Rakentamisen osalta merkittäviä työllisyysvaikutuksia ei ole odotettavissa ennen kesää 2026. Myös korkeakoulutettujen

Työttömyysaste, trendi

Lähde: Tilastokeskus, POP Pankki

työttömyys pysyy koholla ja reagoi talouden piristymiseen muita ryhmiä hitaammin. Ennusteen mukaan syksystä 2026 alkaen työmarkkinoiden toipuminen voi kuitenkin nopeutua, kun keskeiset viivettä aiheuttavat tekijät alkavat väistyä.

Vuonna 2025 työttömyysaste nousee keskimäärin 9,7 prosenttiin ja 15–64-vuotiaiden työllisyysaste laskee 71,3 prosenttiin. Hitaasti käynnistyvän talouskasvun takia työttömyysaste on vuonna 2026 keskimäärin 9,9 prosenttia ja 15–64-vuotiaiden työllisyysaste 71,6 prosenttia.

VILJAMARKKINAT ALAVIREISESSÄ TUNNELMASSA

Tämän vuoden maailmanlaajuinen kokonaisviljasato kasvaa jälleen kerran uuteen ennätykseen. Vaikka väestönkasvu lisää kulutusta, viljojen hyvä varastotilanne pitää hinnat tasaisessa laskussa. Myös kotimaan tämän vuoden viljasato oli määrällisesti hyvä, ja hinnat laskevat merkittävästi. Ensi satovuonna kotimaan viljojen hintoihin ei ole nähtävissä suurta nousua, mikäli saadaan keskimääräinen sato.

Maitotuotteiden kansainvälinen kysyntä on ollut tänä vuonna vahvaa, mikä on pitänyt maitotuotteiden hinnat korkealla tasolla ja luonut edellytyksiä tuottajahintojen nousulle myös Euroopassa. Hintakehitys kuitenkin tasaantui syksyn aikana, ja hinnat kääntyivät hieman laskuun. Suomi seuraa EU:n hintatasoja hieman viiveellä. Suomessa maidon tuottajahinta on tänä vuonna noin 9 prosenttia korkeampi verrattuna viime vuoden keskimääräiseen hintaan. Ensi vuonna maidon tuottajahinta laskee hieman.

Naudanlihan saatavuusongelmat siivittivät tämän vuoden lihantuotannon ja -kulutuksen keskustelua. Naudanlihan tuottajahinta nousee tänä vuonna merkittävästi tuotannon vähentyessä vähenevien teuraseläinten myötä. Sama kehitys on nähtävissä niin kotimaassa kuin maailmanlaajuisesti. Ensi vuonna naudanlihan tuottajahinta kääntyy laskuun kotimaassa. Sianlihan tuotanto kasvaa kotimaassa noin yhden

prosentin, tuottajahinnat laskevat kysynnän pienentyessä. Ensi vuonna sianlihan tuotanto laskee teuraseläinten sopeuttaessa tuotantoa laskevaan kysyntään, ja myös tuottajahinta on laskusuuntainen. Siipikarjanlihan tuotanto ja kulutus jatkavat kasvuaan tänä ja ensi vuonna. Tuottajahinnat seuraavat laskevat tänä vuonna 4 prosenttia ja ensi vuonna 1,5 prosenttia. Siipikarjanlihan tuotantoa haastaa kasvava tuonti.

Maatalouden tuotantopanosten hinnat laskevat kokonaisuudessaan tänä vuonna noin 2 prosenttia. Lannoitteiden hinnat nousevat kuitenkin keskimäärin 12 prosenttia maakaasun alkuvuoden voimakkaan hinnan nousun myötä. Ensi vuonna tuotantopanosten hinnat kääntyvät kokonaisuudessaan maltilliseen nousuun.

Maatalouden markkinatulot kasvavat tänä vuonna. Tähän vaikuttaa ennen kaikkea maidon tuottajahinnan nousun myötä kasvaneet maidontuotannon markkinatulot. Maatalouden yrittäjätulo kasvaa tänä vuonna noin 11 prosenttia. Yrittäjätulon nimellinen arvo on vuonna 2025 hieman viiden edellisen vuoden keskiarvoa paremmalla tasolla. Ensi vuonna yrittäjätulo laskee alenevien tuottajahintojen myötä. Viljantuotannon alavireinen tunnelma näkyy erityisesti ohran ja kauran markkinatulojen pienenemisenä ensi vuonna.